

581

AD CARDINALITIAM:

QVÆSTIO MEDICA MATVTINIS DISPUTATIONIBVS

AGITANDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS X. MART. M.

IOANNE LE MERCIER DOCTORE MEDICO MODERATORE.

An vinum alimentorum optimum?

VIVENS omne duplici transmutationi obnoxium est, alterationi videlicet & diffationi, quò sit vt duplici egeat procuratione: Medicamento, quo non solum quicquid in qualitatibus modum exceſſerit, reprimatur, sed etiam intemperiei comes Cacoſymia expurgetur: & Alimento, quo in deperditæ ſubſtantiæ locum aliquid reſtituatur. Intemperies còtrarijs pari gradu qualitatibus ſemper gaudet, Cacoſymia Catharticis non quibuſlibet eluitur. Quod verò reponitur debet quàm ſimillimum eſſe ſubſtantiæ euacuatæ. Alimentum eſt vel nutriendum vt ſanguis, quo partes omnes nutriuntur: vel quaſi nutriendum, vt chylus, qui in venis meſaraicis ſanguinis rudimentum capeſſit, non tam venarum inſita proprietate, quàm per lecoris irradiationem: vel denique nutriturum, vt vinum, caro, panis, cuius etiam optimi repletio peſſima.

EX alimentis autem nutrituris, Quædam tardè & paululum nutriunt, vt inter panes furfuraceus, inter carnes animalium viſcera (præſertim lien) atque inteſtina; à quibus tantò quiſque diligentius abſtinebit, quantò ſanitati ſuæ conſultum optabit. Quædam vero tardè ſed abundè vt Suilla; quibus ſalubrius aluntur Ruſtici, quique à cibo ad laborem continuò redeunt, quàm delicatioribus concoctuque facilioribus: Ex his tamen qui nativa temperie melancholicus magis fuerit, ſi his largius veſcatur, affectu melancholico prehendetur. Affectus autem melancholici ſunt Cancer, Elephas nulla arte curabilis, ſcabies, lepra, & febris quartana, cui amuleta non inutiliter præſcribuntur. Nonnulla quoque ſunt alimenta quæ citò ſed paululum nutriunt, vt piſces ſaxatiles, qui Athletis haud conueniunt. Nonnulla denique quæ citò & abundè alunt, omnium optima.

OSTREMI generis vinum eſſe volumus, quòd de Aqua nemo dixerit, ne Ciſternali quidem, quævis omnium laudabiliſſima: quippe cùm ipſa non nutriat, tardè meet, ægrè concoquatur, ægrè itidem ſubducatur. Dum multo tempore in ventriculo moratur fluctuationes ipſi ſæpe ſæpius inferit, ſique ventriculus biliſus fuerit in bilem ipſa conuertitur, ſitim non ſedat, etiamſi diutiffimè in ventriculo moretur. Qui vino vritur, potiſſimum vetere, prudentiores puro; vino inquam Oligophoro, cui proximè omnium accedit noſtras Aſſianum, quòd nec caput nec neruos ferit, faciliſſimè digeritur, vrinam ciet, ariditatem ventriculi irrorat, virtutem vitalem roborat, moderatè incidit: Præterquam vero quòd nunquam caput lædit, ſæpius etiam iuuat, leues eos dolores, qui ab humoribus in ventriculo contentis excitantur, ſedans. Quòd ſi quandoque febrientibus vinum concedendum, tale eſt propinandum.

NIHIL vero æquè citò ac vinum rubrum in ſanguinem conuertitur, cuius colorem & calorem iam reſert (vinum enim calidum) nihil etiam valentius famem ſoluit quam vini porio, ſiue appetentiam Caninam, ſiue eam quæ ex longa inedia, velalui profluuii, aut fluxu ſanguinis, aut aliqua alia facta eſt euacuatione. In vini ſubſtantia triplex portio; Craſſa, quæ ſolidæ ſubſtantiæ iacturam reparat; humida, quæ humidæ effluuium reſarcit; Subtilis, (quam ſi ſpirituofam dixeris, non malè dixeris) cuius beneficio ſpiritus in corpore non ſolum recreantur, ſed noui etiam generantur. Aqueam conſultò prætermiſimus, cùm ipſi nulla ſit facultas nutriendi; non eſt tamen proſus inutilis, quia ab hepate in ſerum conuerſa, ſanguini partes corporis alituro, vehiculum præbet.

VINI nomine ſuccum vuarum, qui ſeruendo vires è muſto ſibi fecerit intelligimus: non quem ex frugibus & malis Pyriſque & Palmulis conſicimus; quippe qui plus damni quàm commodi eo ventibus adferre ſoleat. Zithum ex aqua, hordeo, frumento, auena, abundè quidem nutrit, ſed ardorem vrinæ accerſit, tormina in inteſtinis excitat, obſtruit, interdum etiam Elephantiaſim inducit. Fructuarium vinum Pomaceum ſcilicet & Pyraceum ad refrigerandum quidem & humectandum maximè eſt idoneum; multi tamen eius uſu frequentiore in Leucen, Leporam albam inciderunt, refrigerato nimium iecore. Succus autem vuarum, quem vinum dicimus, licet abundè nutriat vt zithum, vim refrigerandi atque humectandi habeat vt pomaceum & pyraceum, nullum tamen (vt illa) venenum in cauda abſcondit; animi & corporis vires conſeruat, ſenibus lac, pueris etiam innoxium, ne mulieribus quidem interdendum.

Ergo Vinum alimentorum optimum.

Proponebat Lutetiæ CLAVDIVS LIENARD Dormanus Anno R. S. H. MDC.XVII.